

ADATLAP

Cím:	/Tömör, rövid, kifejező, specifikus/
Azonosítószám:	/Témakör (BELLA), kategória és sorszám alapján - még kidolgozandó; projekt adja/
Kiadás dátuma:	/Év, hó, nap/
Érvényesség időtartama:	/ A téma fejlődési intenzitásától függően megadandó, alapesetben javaslat a 3 év /
Beküldő intézmény neve, címe:	/Név: hivatalos név; cím: irányítószám, város, út/utca/stb. házszám/
Szerző(k) neve, beosztása:	/Első szerző elöl, a többi betűrendben utána; a beosztás a név után vesszővel elválasztva; a beosztásnál javasolt a joggyakorlat témájában vagy kialakításában releváns beosztást megadni/
Kapcsolatfelvétel a szerzővel:	/Az az elérhetőség, melyen a joggyakorlattal kapcsolatos kérdéseket, véleményeket az olvasók a szerzőhöz eljuttathatják; javasolt egy darab e-mail cím megadása/
Lektoráltá(k):	/Annak/azoknak a személy(e)knek a neve(i), aki(k) a joggyakorlatot szakmai illetve formai szempontból lektoráltá(k); a fejlesztésben részt vevő külső szakértő(i) illetve a fejlesztés moderátora(i)/
Érintett betegbiztonsági témakör:	/Javasolt a BELLA standardok témaköreit alapul venni, és aszerint kategorizálni/
Joggyakorlat alkalmazásának kezdete:	/Az az időpont vagy időtartam, melytől a beküldő intézmény a joggyakorlatot alkalmazza a gyakorlatában/
Érintett szakterületek:	/Azoknak a szakterületeknek a felsorolása, melyekre az ismertetett joggyakorlat kiterjeszhető, alkalmazható lehet; alapja az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről szóló 2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet 1. sz. melléklete (főcsoportok)/
Érintett ellátási formák:	/Azoknak az ellátási formáknak a felsorolása, melyek esetén az ismertetett joggyakorlat releváns lehet; alapja az egészségügyi szolgáltatók és működési engedélyük nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről szóló 2/2004. (XI. 17.) EüM rendelet 2. sz. melléklete/
Érintett munkakörök:	/Azon munkakörök felsorolása, melyek az ismertetett joggyakorlat alkalmazásában illetve működtetésében érintettek lehetnek/

Érintett beteg/klienscsoportok:	/Azon beteg/klienscsoportok, akik az ismertett joggyakorlatban érintettek lehetnek; a megnevezés történhet diagnózis, csoportdiagnózis, állapot, stb. megjelölése által/
Tárgyi eszköz igényesség:	/Egy-két rövid, tömör mondatban megfogalmazva, figyelembe veendő pl.: a beszerzés, annak gyakorisága, ára, mértéke, fenntartási tényezők, stb./
Időigényesség:	/ Egy-két rövid, tömör mondatban megfogalmazva, figyelembe veendő pl.: a joggyakorlat bevezetéséhez szükséges idő és a joggyakorlat rutinszerű alkalmazása által megkövetelt idő külön-külön szempontként /
Humán erőforrás igényesség:	/Egy-két rövid, tömör mondatban megfogalmazva, figyelembe veendő a joggyakorlat pl.: a bevezetéséhez szükséges humán erőforrás és a joggyakorlat rutinszerű alkalmazása által megkövetelt humán erőforrás is külön-külön szempontként; esetleg milyen egyéb területen dolgozó humán erőforrás munkája "váltódik ki", azaz egyik oldalról igényel a joggyakorlat plussz humán erőforrást, de másik területen csökken a leterheltég, vagy a létszám igény/
Kulcsszavak:	/A joggyakorlat témáját, lényeges jellemzőit leginkább bemutató szavak; ezek alapján a joggyakorlatok szűrése, keresése megkönnyíthető/

- JÓGYAKORLAT CÍME -

Tartalomjegyzék

/A jógyakorlat kötelező fejezeteinek felsorolása címmel, oldalszámmal/

I. Cél

/A jógyakorlat alkalmazása céljának leírása: a jógyakorlat alkalmazásával mit érhet el a szervezet, a megbiztonság, az ellátás eredményessége, hatékonysága, a betegek elégedettsége, stb. hogyan javulhat. /

II. Fogalmak

/A jógyakorlat leírásában használt, az olvasók számára az egyértelműséget illetve a megértést segítő definíciók, meghatározások./

III. Rövidítések

/A dokumentumban használt rövidítések megadása teljes névvel, jelentéssel; idegen nyelvből származó rövidítés esetén az idegen nyelvű és a magyar teljes név is megadandó./

IV. A témakör bemutatása

/Részben annak leírása, ismertetése, hogy az adott témával miért szükséges/kell foglalkozni, milyen előnyökkel jár, ha hangsúlyt fektetünk a területre, és milyen károkkal járhat, ha nem megfelelően működik az érintett terület. Részben annak bemutatása, hogy hazánkban illetve nemzetközileg mi a témával kapcsolatos helyzet, mik az irányvonalak, mik a legfőbb problémák, ezek hátterében milyen okok húzódnak meg. Amennyiben a jógyakorlat hátterében rendelkezésre áll evidencia, azt itt szükséges bemutatni természetesen a megfelelő hivatkozásokkal ellátva. Természetesen a témával kapcsolatos legfontosabb fogalmak bemutatása, magyarázata is e fejezet elején tehető meg. Hivatkozások használata minden esetben kötelező, és azoknak az Irodalomjegyzékben is szerepelniük szükséges. Ez a fejezet *nem kötelező* része a jógyakorlatnak: amennyiben a fejlesztők vállalják, elkészíthetik, illetve a későbbiekben, a közzététel után is bármikor hozzáépíthető./

V. Saját eredmények és várható eredmények a jógyakorlat alkalmazása által

/A saját eredmények, tapasztalatok bemutatása jelölve, hogy ezek az eredmények melyik intézet vonatkozásában, milyen időtartamban vizsgálva, stb. értelmezendők. Minél inkább számszerűsíthetőek az eredmények, annál objektívabbá teszik a jógyakorlat előnyeinek bemutatását. A fejezet megírásakor minden esetben törekedni kell arra, hogy a bemutatott eredmények esetén ismertetésre és értékelésre kerüljön az a környezet vagy feltételrendszer (szakterület, ellátási forma,

érintett munkakör vagy feltételrendszer, vezetői támogatottság, minőségügyi szakember, minőségbiztosítási felelős, motiváltság, szervezeti kultúra), melyben az eredmények előálltak (tehát a vizsgálati elrendezés, feltételek, sajátosságok, stb.). A várható eredmények között elsősorban azon elemek megadása szerepelhet, melyek egy másik intézményben a jógyakorlat bevezetése által várhatóak. *Nem kötelező* fejezet, amennyiben a fejlesztők vállalják, elkészíthetik, illetve a későbbiekben, a közzététel után is bármikor hozzáépíthető./

A jógyakorlat alkalmazásának várható gazdasági hatásai

/Annak bemutatása, hogy a jógyakorlat bevezetése milyen többlet költségekkel járhat, illetve annak szemléltetése, hogy a jógyakorlat alkalmazásának (azaz a bevezetést követő fenntartásának) milyen elemei vezetnek potenciálisan költségcsökkenéshez illetve költségnövekedéshez. A költségcsökkenés lehetőségei között felvetíthető, hogy a jógyakorlat alkalmazásával elkerülhető nemkívánatos események milyen költségmegtakarítást jelenthetnek az intézetnek. Törekedni kell lehetőleg a számszerű megjelenítésre, azonban ez többnyire nehezen kivitelezhető lesz. Elvárás azonban a lehetséges költségelemek (növelő és csökkentő egyaránt) felsorolása, bemutatása, a mértékek vagy nagyságrendek érzékeltetése mellett. Ennek számbavétele megadott módszertan szerint, vezetve kerül kialakításra./

VI. Folyamatábra

/Amennyiben a jógyakorlat jellegéből fakadóan folyamatba rendezhető, úgy a folyamatábrát a folyamat egyes lépéseit sorra véve szükséges megalkotni. Minden lépés esetén megállapítandó, hogy:

- mik a bemeneti események
- mik a feltételek: tárgyi eszköz pl.
- milyen információk, dokumentációk szükségesek az adott folyamatlépéshez
- kik a szereplői, és ki mit csinál az adott folyamatlépés kapcsán
- mi a kimeneti eredmény
- mi a kimeneti információ, dokumentáció
- mennyi az adott folyamatlépés időigénye (ha releváns)
- mikor történjen az adott folyamatlépés (ha releváns)
- hol történik az adott folyamatlépés (ha releváns)
- adott folyamatlépéshez tartozó kritérium(ok)
- adott folyamatlépéshez tartozó indikátor(ok)

Természetesen egy jógyakorlat több folyamatból tevődhet össze, ezek között érintkezési pontok lehetnek. Ezekben az esetekben valamennyi folyamat feltérképezése és a másikkal való kapcsolódása is bemutatandó.

Amennyiben a jógyakorlat nem folyamat jellegű, úgy a rendszer egyes elemeit és azok egymáshoz viszonyított helyzetét, szerepét, függőségét, stb-t szükséges bemutatni a folyamatlépéseknél megadott, értelmezhető szempontok alapján (pl. kapcsolatok diagramja, fa-diagram)./

VII. A jógyakorlat leírása

/Az előzőekben szereplő ábra szöveges leírása. Az egyes folyamatlemeknél kifejezhető, hogy az okhatás diagram mely „okaira” jelenthetnek feloldást, illetve bemutatható, hogy más vagy az általában tapasztalattól való eltérés a jógyakorlatban mely folyamatlépésnél érhető tetten, az előnyök hol jelennek meg egy másik elrendezéssel szemben./

VIII. A jógyakorlat nyomon követése

/Annak bemutatása, hogy a jógyakorlat valós alkalmazását miként lehet felmérni. A folyamatábra egyes lépései mellé *kritériumok rendelkezése* (mikor mondjuk, hogy az az adott folyamatlépés jól történik meg). A *kritériumok súlyozása*, majd ezekhez *indikátorok fejlesztése és azok leírása*. Az indikátorokból kiindulva annak bemutatása, hogy milyen adatokra és információkra van szükség az indikátor értékeinek kiszámolásához, és azok milyen *adatgyűjtési módszerrel* szerezhetőek be. Az összefüggések a folyamat során alkalmazott dokumentáció és a nyomon követés közt itt is kiemelendő. Mindezek kötelezően és teljes részletezettséggel nem elvárta, hogy elkészüljenek, de kritériumok és a legfontosabb indikátorok megadása kitétel. Az így kapott elemi tényezőkből, ha van rá potenciál, *klinikai audit terv összeállítása is megtörténhet*. A nyomonkövetés során - amennyiben a jógyakorlat témájában releváns - mindenképpen megvizsgálandó, hogy rendelkezésre áll-e Neves jelentő lap, és az miként szolgálhatja a klinikai audit illetve a nyomonkövetés egészségét./

IX. Irodalomjegyzék

/A dokumentumban található hivatkozások megjelenítése a megjelenésük sorrendjében megadott hivatkozási forma használatával./

X. Mellékletek

Segédanyagok, minták

/Azon anyagok, melyek a jógyakorlat alkalmazását segítik, pl. minták, sablonok, ellenőrző listák, stb./

Betegek számára készült anyagok

/Azon anyagok, melyek a jógyakorlat alkalmazását, megvalósulását azáltal segítik, hogy a betegek, hozzátartozókra vonatkozó teendőket, ismereteket számukra érthető módon megfogalmazzák, ismertetik./

XI. Adalékok a jógyakorlat sikeres bevezetéséhez

/Ez a fejezet azonos témakörökben (itt: *újraélesztés*) azonos tartalommal bírna, azaz nem szükséges minden egyes jógyakorlat esetén külön-külön kialakítani, fejleszteni./

1. A bevezetés feltételei

/Azon tényezők leírása, melyek, ha nem állnak rendelkezésre a joggyakorlat bevezetése előtt, nem javasolt a joggyakorlat bevezetésének megkísérlése, mert várhatóan nem lesz sikeresen kivitelezhető illetve fenntartható. A tényezők lehetnek tárgyi eszköz, strukturális, humán erőforrásbeli, szabályozásbeli, szervezésbeli, stb. tényezők. Nem tartoznak ide azon tényezők, amelyek a joggyakorlat bevezetésének tervezésekor vagy annak folyamán kialakíthatóak./

2. A szervezeti kultúra és a joggyakorlat összhangja

/Annak bemutatása, hogy a joggyakorlat gyakorlatban történő megvalósulása milyen szervezeti kultúrabeli feltételek meglétét kívánja, feltételezi, illetve hogy melyek megléte, hiánya milyen hatással lehet a bevezetés, fenntartás sikerére. Olyan szempontból is megvilágítható a két tényező közti kapcsolat, hogy a joggyakorlat bevezetése, alkalmazása a szervezeti kultúra milyen irányú változását, fejlesztését tudja szolgálni. A szervezeti kultúra kérdéskörében tárgyalandó a felsővezetői támogatás jellemzése is (van, nincs, látszólagos, stb.)/

3. Érintettek

/Azon munkaköri csoportok, beosztások, személyek, szervezetek, csoportok, stb. számba vétele, akikre a joggyakorlat bevezetése illetve működtetése közvetlen vagy közvetett hatást gyakorol(hat). Valamennyiük esetén annak bemutatása, hogy miben áll a joggyakorlattal való kapcsolatuk, milyen a lehetséges viszonyuk a joggyakorlathoz (ez lehet egyszerre vagy intézményenként pozitív és negatív is), ellenállás vagy támogatás várható-e a részükről, illetve ezeknek milyen tényezőik vannak. Utóbbiak alapján erőter-elemzés is végzendő. Fontos, hogy a teljes szervezet egészére vonatkozóan gondoljuk át a lehetőségeket, mert a közvetetten érintettek szerepe sem elhanyagolható egy sikeres változás bevezetésében (társosztályok, társintézmények, műszaki-gazdasági egységek, élelmezés, stb.). Az érintettek közül a kulcsszereplők kiválasztása is történjen meg akár szakmai, szervezeti szempontból megközelítve a kulcsszerepet, akár informális, szervezeti kultúrabeli szempontok figyelembe vétele által./

4. A változás szintje

/Annak bemutatása, hogy a joggyakorlat bevezetése milyen szintű változást eredményez(het) az intézményben. Természetesen ez függ az intézmény jelenlegi gyakorlatának részleteitől és a szervezeti kultúrájától, így az egyes aspektusok bemutatásakor ez figyelembe veendő. A változási szintek egyéni, szervezeti egységbeli, szervezeti és akár azon felüli szinten megjeleníthetőek, illetve hozzájuk rendelhető, hogy milyen jellegű beavatkozások szükségesek illetve milyen változások javasoltak az egyes szinteken./

5. Ellenállás és lehetséges kezelése

/A 3. pontban foglaltak alapján annak bemutatása, hogy kiktől, milyen jellegű és mértékű ellenállásra lehet számítani, és ezek milyen módszerekkel kezelhetőek./

6. A jógyakorlat bevezetését végző csoport összeállítása

/Azon szempontok, tulajdonságok, kompetenciák megadása, melyek mentén célszerű a jógyakorlat bevezetését irányító csapat összetételét kialakítani. Ennek kapcsán felhasználandóak az összes korábbi pontban foglaltak, különösen az érintettek, az ellenállás módszereinél a bevonásra, részvételre kerülő személyek megjelölése, a bevezetés feltételei közt a humán erőforrás vonatkozásában megjelöltek. Mindezek figyelembe vételével egy ajánlott magcsoportot a munkakörök vagy személyek megjelölésével konkrétan is meg lehet adni./

7. A jógyakorlattal kapcsolatos oktatások, képzések

/Annak leírása, bemutatása, hogy a jógyakorlat bevezetése illetve az alkalmazás milyen oktatásokat, képzéseket von maga után. Mindegyik esetén megjelölendő a célcsoport, a gyakoriság, a módszertan, esetleg a tematika (célcsoportonként), oktatók, szervezési kérdések, kapcsolódási pontok más oktatásokkal, tematikákkal, esetleg ellenőrzés pontokkal. A tartalom vonatkozásában átgondolandó, hogy mely tényezők irányulnak magára a jógyakorlat alkalmazásához szükséges szakmai ismeretekre (pl. új eszköz esetén annak alkalmazására vonatkozó ismeretek), és melyek a jógyakorlat kivitelezésének szervezési oldalra vonatkozó ismeretei (eljárásrend). Külön lehet venni, amennyiben releváns, az új dolgozók oktatására vonatkozó oktatásokat, képzéseket, illetve az induló és fenntartó alkalmakat. Végső soron oktatási ütemterv állítható fel. A kialakításkor figyelembe veendőek az ellenállás kezelésekor oktatással, képzéssel megjelöltek./

8. A jógyakorlat bevezetéséhez, fenntartásához kötődő kommunikáció

/Ennek keretében az előző pontokban foglaltak, különösen az ellenállás módszereinél a kommunikációval, tájékoztatással megjelöltek alapján a jógyakorlat bevezetésével kapcsolatos alkalmazásra ajánlott kommunikációs elemek és azok tematikájának, tartalmának megjelenítése. Emellett egy ajánlott kommunikációs stratégia jellemzőinek bemutatása, felvázolása indoklással, célüzenetek megfogalmazása, érintetti körönként a főbb üzenetek számba vétele, a bevezetés kapcsán várható gyakori kérdésekre, ellenállási tényezőkre előre kialakított válaszok, válasz lehetőségek megadása. Érdemes mindezeket integrálni, és a változtatásvezetési terv egyes lépései mellett a vonatkozó kommunikációs eseményeket, tevékenységeket feltüntetni./

9. A jógyakorlat bevezetésének változtatásvezetési terve

/Egy olyan általános koncepció megadása, mely testreszabással intézményenként egyedivé tehető, de amely tartalmazza a bevezetéshez kapcsolódóan biztosan, vagy nagy valószínűséggel szükséges lépéseket, elemeket, azok felelőseit, időbeli ütemezését, feltételeket, vonatkozó oktatási tevékenységeket, és a vonatkozó kommunikációs elemeket. Vezérfonalként a Kotter féle 8 lépcsős modell alapul vehető./

